

Проект

"Ми родом з України"

Одна Батьківщина, і двох не буває.
Місця, де родилися, - завжди святі.
Хто рідну оселю свою забуває,
Той долі не знає в житті...

М. Бакай

Передмова

Ми, українці, володіємо колосальним духовним і моральним потенціалом, який зосереджено в українській традиційній культурі. Наш громадянський обов'язок – задіяти цей потенціал у державотворенні, у формуванні національної самосвідомості громадян України.

Щоби по-справжньому пізнати свій рідний народ, необхідно вивчати його історію, мову, культуру. І не тільки культуру, що створена талановитими архітекторами, художниками, музикантами, поетами, але й ту, що впродовж багатьох століть творилася і плекалася у народному середовищі і передавалася від покоління до покоління.

Ефективним засобом здійснення означеного завдання є застосування проектної технології, оскільки ця технологія передбачає будувати навчання на активній основі через діяльність учня відповідно до його особистого інтересу в цьому навчанні. Тобто, проектування передбачає планування, аналіз, пошук, реалізацію, результат (замислив, спроектував, здійснив).

Мета проекту: сприяти розширенню і поглибленню поняття громадянськості, формуванню поняття про традиції, звичаї та обряди українського народу, під час відзначення народних свят, а також ознайомити з видатними українцями різних історичних періодів розвитку країни; спонукати до пошуків культурної спадщини духовного життя свого краю; розвивати національну свідомість школярів, почуття гордості за історичне, культурне та духовне життя наших предків; виховувати гуманне ставлення до спадщини українського народу, створювати умови для вивчення, збереження і примноження багатства рідної держави.

Цікаво знати

Кількість населення	47,6 млн.
Територія	603 тис.км ²
Довжина	
із заходу на схід	1316км
з півночі на південь	893км
кордонів	6500км
Столиця України	Київ
Гори	Вершини
Карпати	Говерла 2061м
Кримські	Ромаш – Кош 1545м
Найбільші річки	
Дніпро, Десна, Дністер, Буг, Сіверський Донець.	
Курорти	
Свалява, Миргород, Трускавець, Моршин, Алушта, Одеса.	
Найбільші міста	
Київ, Харків, Донецьк, Дніпропетровськ, Запоріжжя, Львів.	

Любіть Україну

Любіть Україну,
Як матір та батька,
Як рідну хатину свою.

Любіть Україну:
Річки та гаї,
Красиві поля та луки.

Любіть Батьківщину,
Що зветься Україна!

Бузурна Наталія, учениця 3 – В класу.

Моя Україна

Моя Україна – це школа і друзі.

Моя Україна – це хвилі Дінця.

Моя Україна – це кетяг калини.

Моя Україна - це мова моя!

Моя Україна – це пісні і казки.

Моя Україна – Донбас і Карпати.

Моя Україна – це щастя й добро.

Моя Україна – народ наш багатий.

У світі великім країн є багато,

Та найдорожча – це рідна земля.

Я тут народилась: тут мама і тато,

І братик Єгорка – родина моя.

Я виросту скоро, всі вивчу науки,

І буду служити країні своїй,

Красивій, співучій, найкращій у світі

Любій землі – Україні моїй!

Ярош Дар'я, учениця 3 – В класу.

Софійський собор

За життя Ярослава Мудрого було споруджено Софійський Собор у Києві – видатну пам’ятку, що переживає вже десяте століття. Він назвав головний храм міста і всієї держави «Софія», що по – грецьки означає «мудрість». Ярослав наче кинув виклик столиці Візантії Константинополю, де головний храм теж звався Софійським.

Софію Київську будували приїжджі грецькі і місцеві майстри – русичі.

Приголомшливе враження справляють розміри Софійського собору. Завширшки він дорівнює 55м, довжина його становить 37м, а площа – 120м².

Заввишки храм приблизно з тринадцятиповерховий будинок. Головним входом являється 76-метрова триярусна дзвіниця кінця XVII ст., на другому ярусі якої знаходиться дзвін вагою в 13 тон. Храм уміщує до трьох тисяч людей – у давнину майже все доросле населення Києва. Не дивно, що мешканці міста вважали своє святилище одним із чудес світу.

Не може не зачарувати і внутрішнє оздоблення собору – мозаїки, фрески, різьблені шиферні плити, мармурова усипальниця Ярослава Мудрого, ковані і позолочені двері, карнизи, капітелі колон.

Зрозуміло, що нині храм не такий, яким був за часів Ярослава Мудрого . Він не раз перебудовувався, але попри всі ці втрати, Софійський собор у Києві не має собі рівних серед пам’яток цього часу щодо збереженості монументального малярства.

Святиня православ'я

Києво-Печерська лавра – головна святиня Української православної церкви. Свято- Успенський Києво-Печерський чоловічий монастир засновано в 1051 р. ченцями Феодосієм і Антонієм Печерським у печерах (звідси назва) поблизу Києва.

Монастир став поширення Русі.

Тут працювали літописці Нестор, художники

Аліпій, Григорій

Тут було временних літ». В пограбували і монголи. Потім

Незабаром центром християнства на

знамениті Никон, Сильвестр,

та лікар Агапіт. створено «Повість 1240 р. монастир зруйнували татаро-

відновлений

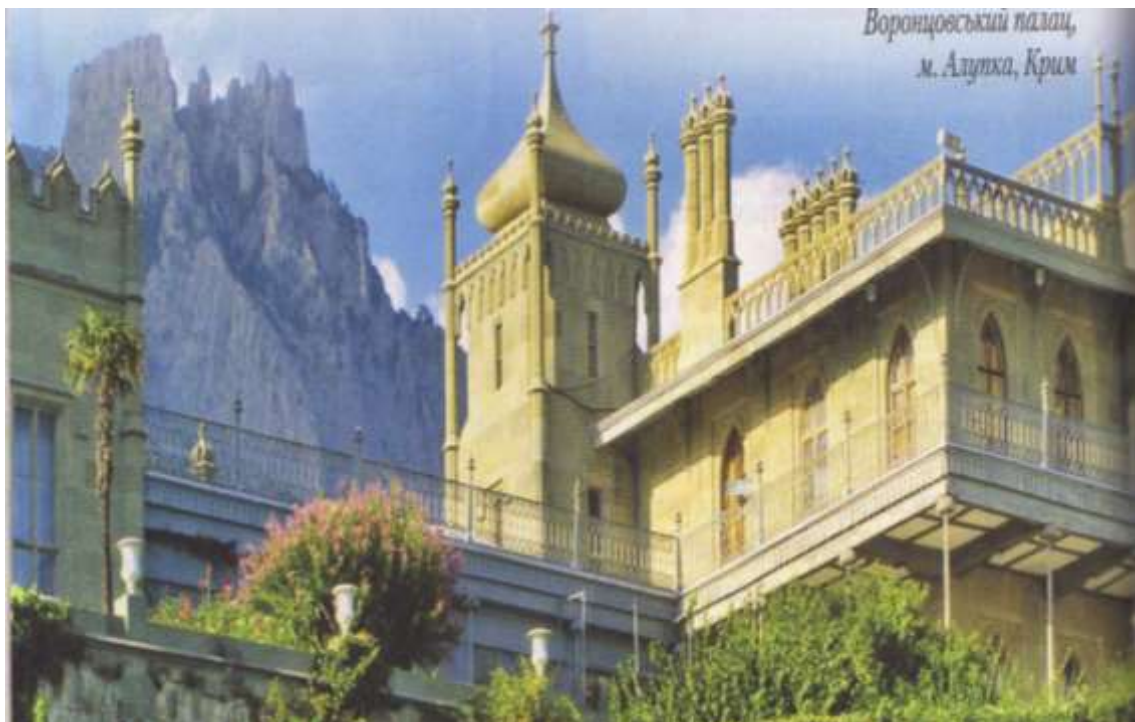
монастир було зруйновано ще раз, 1480 р., та знову відбудовано.

У XII ст. монастир дістав статус лаври. До складу заповідника входять: Успенський собор (XI ст.), Троїцька надбрамна церква (XII ст.), Свято-Миколаївська церква (XVII ст.), ближні та дальні печери (XI ст.), велика дзвіниця (XVIII ст.) та інші пам'ятки архітектури. Дзвіниця Києво-Печерської лаври є найнезвичайнішою дзвіницею на Україні. Вона відхилена від вертикалі як знаменита Пізанська вежа. У приміщенні колишньої друкарні Києво-Печерської лаври розташовано Музей книги та друкарства.

Воронцовський палац

Майже в центрі Алупки серед зелені старовинного парку здійснюється величавий Воронцовський палац-унікальна пам'ятка архітектури першої половини XIX ст. Палац побудовано в епоху романтизму. Сотні кріпосних та вільнонайманих робітників вклали сюди свій талант і працю. Палац будували як літню резиденцію видатного державного діяча Росії, генерал-губернатора Новоросійського краю М.С.Воронцова (1782-1856р.р.). Він був ініціатором розвитку на півдні країни виноградарства, виноробства.

Воронцовський палац було побудовано по проекту Едуарда Беора. Основний будівельний матеріал – діабаз. Це дуже твердий камінь. Діабаз брали з природних копалень в Алупці. Він зеленувато-сірого забарвлення під колір гір та вічнозеленої рослинності. Всі роботи проводилися примітивними інструментами вручну. Будівництво палацу розпочалося в 1830 році і закінчилося в 1948 році.

ЗОЛОТІ ВОРОТА

Тисячу років тому навкруги центральної частини Києва тягнувся широкий рів. Він перешкоджав ворогам проникнути в місто.

В'їхати до столиці можна було через Золоті ворота. На ніч їх міцно замикали, а над ровом піднімали дерев'яний міст. Воїни зі списами та бойовими сокирами вартували на мурах удень і вночі. Висота проїзної частини воріт становила 12м, ширина 6,9м, а в'їзд вінчала золотOVERHA церква Благовіщення.

1651 р. голландський художник А. Вестерфельд виконав малюнок, на якому зобразив Золоті ворота. Перед глядачами постають руїни величної споруди. Через сто років з метою збереження цього витвору давніх архітекторів рештки Золотих воріт були засипані землею.

1832 р. архітектор Лохвицький проводив на цьому місці розкопки і зненацька натрапив на Золоті ворота. Це стало сенсацією. Руїни були укріплені цегляними контрфорсами а за пропозицією архітектора Ф. Меховича обидві частини воріт скріплені металевими стяжками.

Нині їх реконструювали . Тепер тут музей.

Золоті ворота – одна з найцікавіших стародавніх пам'яток нашої історії.

Генуезька фортеця (XI- XIV ст.), м.Судак

У
Балаклавській
бухті у VII-VI
ст. до н. е.
жили племена
таврів, пізніше
греки

заснували там колонію Сюмболон Лімпе («гавань знаків передбачень»). У середині XIV ст. Сюмболон колонізували генуезці, яких змінили татари. Генуезці збудували фортецю(італійською Сюмболон звучить як Чембало), залишки якої збереглися до нашого часу.

Фортеця збудована на скелі над морем з каміння. Вона добре збереглася, хоча переходила з рук в руки: від Візантії до хазарів, від Київської Русі до Орди, була в Російській імперії.

Генуезька фортеця має два кола оборони: велике та мале. Перед нею – великий рів, який був заповнений водою та захищав від нападників.

В древнім місті добре збереглася мечеть.

Генуезька фортеця – це дуже красива пам'ятка історії.

Різдвяні свята

Вечір перед Різдвом Христовим називається святим. У цей час у кожному християнському домі усі люди засідають до спільної святої вечері. Долівку хати вистеляють соломною, стіл під обрусом-сіном, а в куті хати ставлять пшеничний або вівсяний сніп - «дідух». Це має

символічно нагадувати вертеп і ясла, де народився Ісус Христос. Після цього всі мовлять молитву і сідають за стіл. Різдво Христове принесло усім велике щастя, тому перед вечерею всі діляться проскуркою з медом і взаємно складають собі побажання.

На пам'ятку Христового вертепу, на Святий Вечір колядники ходять з «вертепом», з «зіркою». Також прикрашають ялинку різними солодощами й дарунками. Всі ці звичаї є виявом великої радості з приводу народження Божого Сина, Спасителя світу. По вечері співають коляди, в яких звеличується Христове Різдво та описуються події перших днів життя Ісуса Христа. Від Святого Вечора аж до Стрітіння люди прославляють народження Сина Божого словами: «Христос рождається!» з обов'язковою відповіддю «Славіте його!».

Дослідження свята Різдва Христового.

Римський цісар Август наказав зробити перепис людності жидівської землі. Люди мали приходити у ті місцевості, звідки походили їхні предки. Йосиф і Марія походили з Вифлеєму, з Давидового роду, тому вони пішли туди для запису. У Вифлеєму вони не могли ніде знайти місця на нічліг, бо тоді там зійшлося дуже багато люду і ця обстановка заставила їх заночувати за містом у печері (вертепі), яку пастухи з околиці вибрали на загороду для худоби. Там уночі народився Ісус Христос, Божий Син, Спаситель світу. Недалеко того вертепу пастухи стерегли свої стада. Їм з'явився Ангел і сказав: «Не бійтеся, бо я звіщаю вам велику радість. Сьогодні народився вам у світі Давидовім Спаситель, він же Христос Господь. І ось вам знак: Знайдете дитя сповите, що лежатиме в яслах». І вмить з'явилося багато Ангелів, що хвалили Бога словами: «Слава на висотах Богу й на землі мир людям його вподобання».

Пастухи побігли до стаєнки і знайшли там Боже Дитячко у яслах, а біля Нього Пречисту Діву Марію і Йосифа. Вони перші поклонилися Ісусові Христові. Зі сходу, за звіз дою, прийшли до Єрусалиму три царі, щоби поклонитися народженому Спасителеві.

Від народження Ісуса Христа увесь християнський люд веде своє літочислення.

Різдвяні обрядові дійства

Різдвяні свята чи не найбагатші в річному календарі обрядами з рядженням та маскуванням.

Відтак, по полудню старші люди збиралися в гурти, а молодь починала колядувати (в деяких регіонах колядники водили свої ватаги навіть на передодні – пізнього свят – вечора). На Поділлі робили це лише другого дня свят.

Різдвяні колядницькі ватаги споряджали переважно парубки. Вони задалегідь вибирали ватага, себто керівника, «міхоношу», «козу», «пастуха з

пугою» тощо. «Козу» зодягали у вивернутий вовною назовні кожух, прилаштовували солом'яні роги, хвіст і дзвіночок на шию, в інших регіонах були свої відмінності, зокрема ватагу супроводжували «циган», «лікар», «єврей», «смерть з косою» тощо. Проте обов'язковим атрибутом мала бути рухома зірка, яку постійно носив ватаг («Береза»). Заходячи на подвір'я, колядники просили дозволу, і коли господар зголошувався, починали виставу із віншувальних пісень та жартівливих сценок. У поетичних текстах оспівувалися господар, господиня та їхні діти, зичили їм щастя і здоров'я, а в господарстві – щоб був достаток і щедрий приплід. Натомість, якщо в родині були діти, котрі довго не розмовляли, то таким давали напитися води з ритуального дзвіночка. Це начебто мало допомогти «оживити дзвінкі голоси».

Жінки ж, аби в них росли великі коноплі, ненароком обливали «міхonoшу» водою.

Якщо в оселі була дівчина, то вона обдаровувала кожного колядника яблуками та горіхами.

У деяких місцевостях України, крім хлопчачих, були й дівочі ватаги. Вважалося, що чим більше колядників одвідає оселю, тим щедрішим буде для родини рік. Віршувальників намагалися відповідно ошедрити. Отримавши продукти і гроші, молодь віддавала їх на «великі вечорниці», які справляли 8 січня. Це були чисто молодіжні розваги. А тому, якщо на них приходив хтось із чоловіків, то над таким вчиняли різноманітні розваги й виганяли, бо, за повір'ям, Мати Божа породила свого Сина без чоловіка.

Використана література:

- ❖ Степовик Д. Скарби України. – К.,1991.
- ❖ Історія української культури / За ред. Крип'якевича І. – К.,1994.
- ❖ Довкілля. Хрестоматія / Упорядник О.Я. Біда – К.,1999.
- ❖ Лагунова Т., Корольков Д., Мірошникова В., Михайленко Л. Моя країна - Україна.Х.,2008.
- ❖ Скуратівський В. Дідух. Свята українського народу. К.,1995.
- ❖ Сто великих українців. Науково-популярне видання – К.,2007.
- ❖ Українські традиції / Упорядник О.В. Ковалевський.- Х.,2004
- ❖ Рідний край. Навчальний посібник з народознавства / За ред. Прокопенка Ф.- Х.,1994.
- ❖ Грушевський М.С. Ілюстрована історія України. – К.,2002.